

PODSTATNÁ JMÉNA OZNAČUJÍCÍ PÁROVÉ ČÁSTI LIDSKÉHO TĚLA

Ve významu části lidského nebo zvířecího těla

Pokud použijeme tato slova ve významu **části těla člověka nebo zvířete**, je spisovné pro 7. pád množného čísla zakončení **-MA**

Brankáři proletěl míč těsně nad rukama.

Ten chlapec byl opravdu rozmazlený. Uprostřed obchodu si lehl na zem a začal zuřivě kopat nohama.

V přeneseném významu (= pojmenování předmětů, které jsou těmito částem těla podobné)

Pokud ale použijeme tato slova **v přeneseném významu** (jako pojmenování pro něco, co je noze či ruce podobně, nějakým způsobem ty předměty tyto části těla připomínají - např. ručička u hodin, noha u stolu nebo jiného nábytku apod.), **spisovným** zakončením je koncovka **-AMI**, která odpovídá vzoru žena, podle kterého jsou tato podstatná jména skloňována.

Nehýbej hodinovými ručičkami, hodiny pak nebudou ukazovat čas správně.

Mezi nohama stolu se honila dvě koťata.

DALŠÍ ROZDÍLY VE SKLOŇOVÁNÍ

Slovník spisovné češtiny udává pro **2. pád** množného čísla tvary **nohou a noh**, pro **6. pád** pak nalezneme tvary **nohách a nohou**. U těchto pádů není už striktně rozlišeno, který tvar máme kdy užít, ale je běžnější používat pro označení končetiny v obou případech tvar nohou.

U podstatného jména ruka je tomu podobně. Pokud podstatné jméno ruka pojmenovává část těla, je pro **2. a 6. pád množného čísla** se používá tvar **rukou**. Pokud ale slovo ruka nese jiný význam, správné tvary jsou následující: **2. pád - ruk 6. pád - rukách**.

Ručičky a nožičky

U zdrobnělin ručička (ručka) a nožička (nožka) platí výše zmíněná pravidla pouze napůl. I zde platí, že v původním významu píšeme u těchto slov v 7. pádu množného čísla koncovku -ama (kývala nožičkama, mával ručkama). Zatímco v přeneseném významu mají ve stejném pádu koncovku -ami (mezi nožičkami stolu).

Neplatí však rozdílnost tvarů pro 2. a 6. pád, zde je vždy shodná koncovka: pro 2. pád množného čísla koncovka -ek (hodiny bez ručiček vzal do ručiček plyšového medvídka), pro 6. pád množného čísla koncovka -ách (boty na nožkách, o nohách stolu).

PÁROVÉ ČÁSTI LIDSKÉHO TĚLA

oči

1. p.

oči

2. p.

očí

3. p.

očím

4. p.

oči

6. p.

očích

7. p.

očima

uši

uši

uší

uším

uši

uších

ušima

ruce

ruce

rukou

rukám

ruce

rukou, rukách

rukama

nohy

1. p.

nohy

2. p.

nohou, noh

3. p.

nohám

4. p.

nohy

6. p.

nohou, nohách

7. p.

nohama

kolena

kolena,

kolenou, kolen

kolenům

kolena

kolenou, kolenech

koleny

prsa

1. p.

prsa

2. p.

prsou

3. p.

prsům

4. p.

prsa

6. p.

prsou

7. p.

prsy

ramena

ramena

ramenou, ramen

ramenům

ramena

ramenou, ramenech

rameny